

Sammendrag:

Reisevaneundersøkelse for Kongsberg Teknologipark og Kongsberg kommune

TØI rapport 1161/2011
Forfatter(e): Tom Erik Julsrud
Oslo 2011, 43 sider

Arbeidsreiser representerer en stor del av befolkningens samlede reiser, og det er en viktig utfordring for mange byer og tettsteder å utvikle mer miljøvennlige arbeidsreiser. Kongsberg er et interessant område i denne forbindelse, ettersom de langt på vei har lyktes i å utvikle høye andeler med syklende og gående. Resultater fra denne rapporten indikerer at andelen syklende og gående i Teknologiparken har økt i perioden 2008-2011, til tross for at større deler av de ansatte nå er bosatt utenfor kommunen. Sentrale utfordringer knyttet til å utvikle bedre kollektivtrafikk og legge til rette for ytterligere sykling og gange gjennomgås.

Denne rapporten presenterer resultater fra en undersøkelse av reisevaner for ansatte ved to store arbeidsplasser i Kongsberg; Teknologiparken og Kongsberg kommune. En lignende undersøkelse ble gjennomført av TØI for Teknologiparken i 2008 (Engebretsen 2008), og dette gir mulighet for å vurdere utviklingstrekk over en treårs periode. Ulike tiltak for å redusere bilbruken og styrke sykkel, gange og kollektivtrafikk ble iverksatt i kjølvannet av denne undersøkelsen. Et av tiltakene som ble iverksatt etter den forrige undersøkelsen var en sykkel- og gangbro over Lågen øst for Teknologiparken.

En sammenligning med studien fra 2008 indikerer at det har vært en økning i antallet ansatte i Teknologiparken som går/sykler til jobb fra 34 til 37% mens andelen som kjører bil har gått tilbake 62 til 57%. Samtidig har andelen som bor utenfor kommunen økt, spesielt fra Oslo, Akershus, Asker & Bærum. Disse tallene er basert på en vurdering av vanligste reisemåte til arbeidet sommerstid i 2008 og 2011. Totalt hadde hver fjerde gående og syklende benyttet den nye sykkel- og gangbroen for å komme seg til arbeidet på undersøkelsesdagen.

Rapporten viser at bil fremdeles er det vanligste transportmiddel til og fra jobb for ansatte i Teknologiparken og kommunen. Mange benytter bil til tross for at de bor i relativt kort avstand til arbeidssentraene i sentrum av byen. De viktigste insitamentene som kan motivere bilførere til å reise kollektivt til jobb er flere avganger, kortere reisetid, færre bytter samt lavere takster. Pris er imidlertid mindre utslagsgivende enn et bedre utbygd rutenett. Bilbruken er også høy for reiser i arbeidstiden: tre av fire slike reiser går med bil eller drosje.

Det er trolig potensial for fortsatt vekst i sykling og gange. Forhold som er viktige for å motivere til bruk av sykkel/gange er belønningssystemer fra arbeidsgiver, bedre tilrettelegging på arbeidsplassen og utbedring av sykkelveger. Manglende utstyr og dårlig brøyting av veiene er viktige barrierer for bruk av sykkel vinterstid.

Kollektivtilbudet bør styrkes videre om en skal få til vekst i andelen buss- og togreiser til og fra jobben. Om lag 50% av brukerne i Teknologiparken og 40% av brukerne i kommunen er ikke fornøyd med dagens kollektivtilbud. Mange har ikke tilgang til kollektiv transport, og mange mangler også informasjon om de tilbud som finnes. På kort sikt kan bedre informasjon om rutetilbudet kunne styrke kollektivbruken, men dette er i seg selv antagelig ikke tilstrekkelig.